

Thomas Emil Horneman-Thielckes prædiken sidste søndag efter helligtrekonger

Taler

Thomas Emil Horneman-Thielcke
Sognepræst, Herlufsholm Kirke

Dato

25. januar 2026

Sted

Herlufsholm Kirke, Næstved

Omstændigheder

Prædikentekst

Johannesevangeliet kapitel 12, vers 23-33

1

En tid, et sted, et menneske - det er naturligt at give sit liv for at andre kan leve!

5 Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Jesus svarede disciplene: »Timen er kommet, da Menneskesønnen skal herliggøres. Sandelig, sandelig siger jeg jer:

10 Hvis hvedekornet ikke falder i jorden og dør, bliver det kun det ene korn; men hvis det dør, bærer det mange fold.

Den, der elsker sit liv, mister det, og den, der hader sit liv i denne verden, skal bevare det til evigt liv. Den, der tjener mig, skal følge mig, og hvor jeg er, dér skal også min tjener være. Den, der tjener mig, ham skal Faderen ære.

15

Nu er min sjæl i oprør, og hvad skal jeg sige? Fader, frels mig fra denne time? Nej, det er derfor, jeg er nået til denne time. Fader, herliggør dit navn!«

20

Da lød der en røst fra himlen: »Jeg har herliggjort det, og jeg vil atter herliggøre det.« Folkeskaren, som stod der og hørte det, sagde, at det var torden. Andre sagde: »En engel talte til ham.«

25

Jesus sagde til dem: »Den røst lød ikke for min skyld, men for jeres skyld. Nu fældes der dom over denne verden, nu skal denne verdens fyrste jages ud. Og når jeg er blevet ophøjet fra jorden, vil jeg drage alle til mig.« Det sagde han og betegnede dermed, hvordan han skulle dø.

I Faderen, Sønnens og Helligåndens navn. Amen

30 Herliggørelse!

Det at ære, ophøje eller prise nogen ved at gøre det, der skal til, når det kræves. Herliggørelse, at vise at det man siger, er også det man gør – lever og ånder for. At anerkende, at ingen lever for sig selv, men bliver sig selv igennem at elske, at
35 tro og i sidste ende være villig til at ofre det – som de færreste giver frivilligt – det højeste offer – sit eget liv for andres!

Et offer, der ligesom hvedekornet falder i jorden og dør, så livet derefter kan vokse frem i tusinder af slægtled – korn efter korn – fold efter fold – mark efter
40 mark til glæde for dem, der blev tilbage. For alle dem, som alt blev ofret for. Et offer for den kommende verdens liv. For "... timen er kommet, da Menneskesønnen skal herliggøres."

Det er Jesu direkte tale til os og ind i den tid, vi selv lever i, der på godt og ondt
45 forandrer sig hurtigere end nogensinde tidligere. Vi oplever det selv på nærmeste hold, vi både ser det, mærker og hører det ske, at det gamle ofres – alliancer, forbindelser, moral, etik og skikke – så noget nyt kan vinde indpas og tage over. Meget kan ofres. Men måske er det ikke alt, der bør ofres? Men det kommer så i sidste ende an på, hvem der har magten og definerer verdensdagsordenen.

50 I forhold til bibelens mange fortællinger og Jesu egne ord betyder det dog, at de forandrer deres klang, når verden begynder at stå i brand omkring os, og alt det vi kender til, ændrer sig. Og vi må begynde at spørge os selv, om vi overhovedet selv er villige til at ofre noget, hvis det kommer til stykket? For ved vi længere,
55 hvad det vil sige – alle os der har levet i højkonjunkturs og materialismens gyldne tidsalder?

For Jesu tale om hvedekornet, der falder i jorden og dør for at bære frugt, begynder vi ganske naturligt at høre anderledes, når vi selv lever i en tid præget
60 af trusler om militærkonflikter, krig, overtagelse af landområder, høje trusselsvurderinger og katastrofescenarier. Det hele kommer tæt på, alt for tæt, når vi ellers er vant til at leve et forholdsvis trygt liv i kongeriget Danmark med velstand og demokrati.

Men Jesu ord om ”offeret” bliver synligt i billederne af de forfrosne ukrainske soldater i skyttegravene, der ofrer alt for deres familier, land og frihed. Så generationerne efter dem, hvis der ender med at være nogen tilbage, kan leve i fred. For de ukrainske soldater ligner uomtvisteligt de danske, engelske, franske og tyske soldater, der i sidste uge selv blev sendt til Grønland iført fuld kampudrustning for måske selv at skulle til at gå i krig mod en Nato allieret. Det hele kommer tæt på.

Ligesom fortællingerne om et Grønland, der er præget af både historiske sår, sociale udfordringer og en ny global opmærksomhed, som de fleste grønlændere nok helt, havde været foruden. Det er tæt på, ligesom vores egne erfaringer af tab, frygt og afmagt hurtigt kan aktiveres, når verden omkring os med sit mørke begynder at skygge for glæden – som troen, håbet og kærligheden.

Men lige dér, hvor stilheden selv bliver tavs, og vinden ikke længere formår at trække vejret, der forsøger Jesus at nå os med en ny erkendelse af virkeligheden. Han ser ikke, ligesom os selv, himlen fra jorden, men han ser jorden fra himlen – fra det kors, som han kommer til at ofre alt på. Jesus ser alt fra Guds perspektiv, fordi han selv er Gud.

For ham er herligheden ikke magtens triumf, men består udelukkende i kærlighedens selvhengivelse. Magten ligger ikke i at stige ned fra det kors, man er blevet tildelt, men at give sig selv hen for alle dem, man er blevet givet. “Hvis hvedekornet ikke falder i jorden og dør, bliver det kun det ene korn; men hvis det dør, bærer det mange fold.”

På mange måder, går den erkendelse af tilværelsen imod vores umiddelbare instinkt, som vi ellers går og dyrker i dagligdagens illusoriske virkelighed. Vi vil helst holde fast i livet, sikre os selv, beskytte det kendte og alt det, vi har samlet sammen. Men Jesus siger, at livet først bliver til liv, når det gives.

Sådan har soldater det også. Livet gives og ofres for den våbenbror, man står ved siden af. Som man sveder med i Afghanistans ørken, som man fryser med i Grønland og som man spiser feltrationer med i regnvejr en sommerdag i en dansk granskov. Hvorfor? Fordi det er naturligt at give sit liv for at andre kan leve – en tid, et sted, et menneske! Måske er det blot alle os andre, der har glemt, at det at give er langt mere værd end det at tage? Men måske var det på tide igen at rette blikket henimod det faktum, at vi bliver det vi giver – det vi ofrer for

105 andre. Om så en amerikansk præsident vil anerkende det eller ikke.

At det selvfølgelig ikke altid er lige til at give det, vi enten har fået, knyttet os stærkt til eller erhvervet på anden vis, siger sig selv. Jesus er også selv i oprør over det, der sker med ham på korset. Fordi han elsker alle dem, han er blevet givet at
110 passe på og i sidste ende frelse fra døden, sorgen, synden og djævlens.

Jesu korsdød viser os, at Gud i Kristus aldrig stiller sig på afstand af lidelsen i verden, men han går ind i den og tør at være i den uden at fortvivle. Korset er ikke et tegn på Guds fravær, men på hans dybeste nærvær. Det nærvær, som vi
115 selv har så meget brug for at opleve og erfare, når vi selv fra tid til anden bliver fanget i mørket og kan komme til at lide af alverdens fysiske og sjælelige pinsler grundet sygdom, tab, sorg eller anden smerte i tilværelsen. I mørket er Gud til stede, selvom vi selv kan have svært ved at se ham.

120 Herligheden, håbet og det nye liv viser sig i Guds virkelighed ofte dér, hvor verden kun ser nederlag og undergang. Måske fordi det først er dér, at der bliver plads til Gud i os? Og det er vigtigt at huske på, også når vi stirrer ind i mørket og selv ender med at blive fanget i det, selvom vi kæmper alt, hvad vi kan for at yde et forsvar imod det. At Gud aldrig har sagt, at vi ved egen kraft skal vinde
125 over mørket, ondskaben eller dæmonien. Hvor hvem kan det? Hvem af os kan i sidste ende vinde over gravens mørke?

Det vi derimod skal gøre, det skriver den ortodokse munk Prophyrios af Athos om - en af de mest elskede sjælesørgere i det 20. århundrede i Grækenland. Med
130 sin stille, men dybe visdom skriver han: "Kæmp ikke for at fordrive mørket fra din sjæls kammer! Men åbn en lille sprække for at lyset kan komme ind, og mørket vil forsvinde."

"Åben en lille sprække, så lyset kan komme ind." Måske er det vigtigere end
135 nogensinde tidligere, at vi lægger os de ord på sinde. At vi midt i alt det mørke der opstår af krig, uretfærdigheder og tabte fællesskaber begynder at se et nyt sted hen. At vi finder ind i den fortælling om os selv i Kristus, der bærer lyset ind i verdens til tider grimme historie. Hvor løgne bliver betragtet som sandheder, og uretfærdigheder bliver vasket rene i floder af guld og olie.

140 Lyset kommer ikke altid som store politiske sejre, men som små sprækker: et menneske, der bliver set; et ord, der bliver sagt i tide; et fællesskab, der holder

fast, også når håbet er tyndslidt og fremtiden er usikker.

145

Det fællesskab skal vi være her i kirken, fordi vi hver især er bærere af Guds Helligånd, der ved dåben til syndernes forladelse og evigt liv er blevet givet til os. Lys af lys – Gud af Gud. Herliggjort ved Kristi offer og opstandelse fra de døde, så vi selv i frimodighed og i tiltro til Guds løfter kan give det, der skal gives, når den tid kommer. I Jesu navn. Amen.

150

Kilde

Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

155

Tags

Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Sidste søndag efter helligtrekonger

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/thomas-emil-horneman-thielckes-praediken-sidste-sondag-efter-helligtrekonger>

160

165

170

175

180